

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

KABINET MINISTRA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 23 73

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mo.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Mag. Dejan Židan, predsednik

Številka: 004-5/2019-3

Datum: 05. 06. 2019

Zadeva: Odgovor na interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za obrambo Karla Viktorja Erjavca

Zveza: Vaš dokument št. 020-12/19-25/3 z dne 13. 5. 2019

V nadaljevanju vam posredujemo odgovor na interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za obrambo Karla Viktorja Erjavca, ki jo je dne 10. 5. 2019 vložila skupina poslancev s prvopodpisanim Danijelom Krivcem.

S spoštovanjem,

Karl Erjavec
minister

Poslano:

- naslovniku na gp@dz-rs.si, tudi word oblika

**ODGOVOR
NA INTERPELACIJO O DELU IN ODGOVORNOSTI MINISTRA ZA OBRAMBO
KARLA VIKTORJA ERJAVCA**

Spoštovani gospod predsednik, poslanke in poslanci Državnega zbora RS!

Interpelacija je eno izmed političnih orodij, ki omogočajo razpravo o delu in odgovornosti nosilcev javnih funkcij. Je nepogrešljiv instrument v demokracijah in omogoča politični ter javni pregled izpolnjevanja nalog in odgovornosti posameznikov, ki v vladi nosijo delež bremen in odgovornosti za skupno dobro državljanov in državljanek Republike Slovenije. V uvodu želim poudariti, da tokrat interpelacije ne razumem le kot političnega orodja in da tokrat ne gre le za običajno razpravo o očitkih vlagateljev interpelacije. Tokrat gre za več. Pri tej interpelaciji gre za zagotavljanje varnosti ter zaščito države in njenih prebivalcev.

Čeprav je bila jasna politična motiviranost interpelacije v času evropskih volitev in gre za še enega od poskusov destabilizacije vlade, ki je z dosedanjim delom dokazano prispevala k ustvarjanju boljših okoliščin za skupno in individualno blaginjo prebivalcev Slovenije, bo razprava lahko odprla nekatera zelo **pomembna vprašanja, ki se nanašajo na našo vojsko in njeno vlogo v družbi**. Zato sem zadovoljen, da imam danes priložnost javno odgovoriti na očitke in podtikanja ter obenem **opozoriti na nesprejemljive pojave** v Slovenski vojski, ki smo jim priča v zadnjem času. Nesprejemljive so za delovanje vojaške organizacije in nesprejemljive za demokratično Slovenijo.

Današnja interpelacija je pomembnejša od nekaterih v preteklosti. Danes ne gre le za ministra in njegovo delo. Gre za Slovensko vojsko in Slovenijo. Gre za vprašanja, o katerih se je občasno očitno treba pogovoriti, še posebno v času, ko so nekateri pripravljeni zaradi sebičnih interesov dovoliti razpad temeljnih norm, pravil in vrednot, na katerih temelji vojaška organizacija ter civilni nadzor nad vojsko. Danes se ne srečujemo le z **ogrožanjem delovanja Slovenske vojske**, temveč dvomimo tudi o **razumevanju norm civilno-vojaških odnosov**, ki smo jih vzpostavili na začetku oblikovanja samostojne in demokratične Slovenije, zato se v razpravi ne bomo mogli izogniti naslednjim vprašanjem:

- Kakšne poveljnike želimo imeti na čelu poveljstev in enot Slovenske vojske?
- Katere norme vedenja in kakšne vrednote naj odlikujejo pripadnike Slovenske vojske?
- Ali je sprejemljivo politično delovanje vojakov za uresničevanje osebnih interesov?

V razpravi bom dokazal, **(1) da ni res, da je Obveščevalno varnostna služba Ministrstva za obrambo prekoračila pooblastila in delovala nezakonito, (2) da pri menjavi poveljnika sil ni šlo za kršitev zakonodaje, da sem ravnal v skladu s pooblastili ter da so za menjavo obstajali upravičeni razlogi, (3) da pri nočnem streljanju na Počku ni šlo za prekoračitev pooblastil, zavajanje ali laži in (4) da svojo funkcijo opravljam vestno in požrtvovalno v skladu s pristojnostmi in v duhu skrbi za napredek obrambnega sistema, skrbi za zaposlene v obrambnem sistemu in skrbi za krepitev obrambne sposobnosti Republike Slovenije**. Dokazal bom, da so se v času mojega mandata zgodili dogodki in aktivnosti, ki ustvarjajo okoliščine za napredek. Med drugim so se izboljšale tudi plače pripadnikov Slovenske vojske.

Spoštovani poslanke in poslanci. Odločitev o razrešitvi poveljnika sil je temeljila na predlogu načelnice Generalštaba Slovenske vojske. Zaupam v njeno strokovnost in preudarnost. Tako kot ga je predlagala za imenovanje na dolžnosti, tako je predlagala tudi njegovo razrešitev. Razrešitev se je zgodila zaradi potreb učinkovitega delovanja organizacije, torej **zaradi službenih potreb**, in skladno z zakonom. Skladno z zakonom sem ga razrešil. Tako deluje civilni nadzor nad vojsko in tako deluje sistem poveljevanja v Slovenski vojski. To razumejo naši državljani in razumejo naši vojaki. Verjamem, da tudi vi, poslanke in poslanci.

Menjava poveljnika sil ni prvi in tudi ne zadnji primer menjav na poveljniških dolžnostih v Slovenski vojski. Ministrica pred mano je predlagala menjavo načelnika Generalštaba Slovenske vojske zaradi odgovornosti pri neuspešnem preverjanju pripravljenosti bataljonske bojne skupine. Zamenjan je bil tudi poveljnik brigade. Verjetno nista bila zadovoljna, vendar sta znala glede na profesionalnost, čast, lojalnost in druge vrednote Slovenske vojske sprejeti odločitve ministrice oziroma načelnika Generalštaba Slovenske vojske.

Verjamem, da poslanke in poslanci razumete, zakaj se o omenjenih in drugih menjavah na poveljniških dolžnostih, ki so se zgodile leta 2018, nismo pogovarjali v Državnem zboru RS in zakaj je tokrat drugače. Žal mi je, ker bomo v razpravi morali govoriti o posamezniku. O brigadirju Slovenske vojske z bogato kariero in izkušnjami. Tako ga bomo na neki način razkrili pred javnostjo in govorili o njegovih pomanjkljivostih, ki bi sicer ostale znotraj vojaške organizacije. To **ni dobro zanj in ni dobro za Slovensko vojsko**, vendar je žal **neizogibno in nujno**. Ko je stopil na pot izrabe sindikatov in drugih načinov za politično obračunavanje z ministrom, je prevzel osebno tveganje za vse posledice. Med razpravo boste lahko ugotovili razloge za upravičeno in zakonito razrešitev, pri čemer bomo lahko odgovorili tudi na določena vprašanja, ki sem jih navedel in ki govorijo o tem, **kakšno vojsko in kakšne poveljnike želimo** ter kakšna je vloga vojske v družbi.

Razrešitev poveljnika sil je bila neposreden povod za interpelacijo, zato želim že v uvodu poudariti, da ne obžalujem, da sem ga razrešil dolžnosti. To sem naredil v **skrbi za učinkovitost vojaške organizacije**. Za dobro Slovenske vojske. V skrbi, da enotam poveljujejo posamezniki, ki so lahko zgled profesionalnosti in uveljavljanja vojaških vrednot. Tisti, ki jim lahko zaupamo, da bodo znali voditi podrejene, bodo uresničevali ukaze in usmeritve, spoštovali vojaške odnose ter imeli pregled nad delovanjem podrejenih enot. Dogodki, ki so sledili razrešitvi, so potrdili pravilnost moje odločitve. Če kaj obžalujem, je dejstvo, da sem mogoče preveč optimistično verjel, da bo upravičil zaupanje načelnice Generalštaba Slovenske vojske. Žal se to ni zgodilo. Zato, spoštovani vlagatelji, zagovarjate nekaj, kar je nesprejemljivo. Na podlagi sebičnih interesov posameznika in ciljev političnega boja ste vlagatelji interpelacije pripravljeni žrtvovati vrednote ter pravila delovanja vojaške organizacije in dopustiti nesprejemljive norme delovanja vojakov v politiki.

V nadaljevanju bom odgovoril na očitke iz interpelacije.

Obrazložitev k 1. točki

Glede 1. točke interpelacije, ki se nanaša na očitke o kršitvi 32. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo in 95/15, v nadaljevanju ZObr) in na domnevno prekoračitev zakonskih pooblastil zaradi zlorabe Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo želim poudariti, da ima Obveščevalno varnostna služba Ministrstva za obrambo (v nadaljevanju OVS) znotraj sistema nacionalne varnosti pomembno vlogo, saj zagotavlja obveščevalno podporo in protiobveščevalno zaščito, izvaja varnostne naloge ter predlaga ukrepe na obrambnem področju. Naloge OVS določa ZObr, ki v 32. členu deli

naloge službe na obveščevalne in protiobveščevalne (1. odstavek 32. člena) ter varnostne naloge na obrambnem področju (2. odstavek 32. člena). Obveščevalne in protiobveščevalne naloge obsegajo zbiranje, dokumentiranje in analiziranje informacij ter podatkov, ki so pomembni za obrambne interese države oziroma varovanje takih podatkov.

Varnostne naloge na obrambnem področju vključujejo odkrivanje, preiskovanje in **preprečevanje ogrožanja varnosti** določenih oseb, delovnih mest, objektov in okolišev, ki jih uporabljata ministrstvo in Slovenska vojska v državi ali zunaj nje, ter podatkov o razvoju ali proizvodnji določenega vojaškega orožja ali opreme, preiskovanje kaznivih dejanj v skladu z zakonom, proučevanje in predlaganje rešitev za fizično in tehnično varovanje, operativno varovanje določenih oseb, delovnih mest, objektov in okolišev, ki so posebnega pomena za obrambo, varnostno preverjanje oseb v skladu s predpisi in usmerjanje dela vojaške policije pri opravljanju določenih varnostnih nalog v skladu s tem zakonom.

OVS skladno z zakonom zaznava, zbira in analizira različne pojave ogrožanja varnosti obrambnega sistema, na katero vplivajo različni dejavniki. Grožnje varnosti kot družbeni pojav se nenehno spreminjajo, prepletajo in tako postajajo vse bolj povezane, globalne ter večdimenzionalne. V tem kontekstu mora OVS preveriti vsa dejstva in okoliščine, ki bi lahko ogrožali varnost obrambnega sistema, še posebno, ko zazna kakršen koli varnostno indikativen pojav. Ob zaznavi varnostno indikativnega pojava v okviru obrambnega sistema Republike Slovenije se je treba nemudoma lotiti ugotavljanja vseh dejstev in okoliščin, ki bi lahko vplivali na zagotavljanje varnosti obrambnega sistema.

Z delovanjem OVS na Poveljstvu sil Slovenske vojske, ki je bila med drugim tudi predmet obravnave Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb (KNOVS), je OVS **preverjala ogrožanje varnosti delovnega mesta, natančneje formacijske dolžnosti načelnika Generalštaba Slovenske vojske**. Obstajali so namreč znaki, da naj bi bil v razlago osebnih okoliščin, in sicer zdravstvenega stanja načelnice Generalštaba Slovenske vojske, vpleten tudi višji častnik, ki mu je bila v času dogajanja zaupana ena najpomembnejših nalog v Slovenski vojski, to je poveljevanje Poveljstvu sil Slovenske vojske. OVS je dogodek glede širjenja **netočnih informacij** o zdravstvenem stanju načelnice zaznala kot **varnostno indikativen pojav**, pri čemer je širjenje informacij vznemirilo in zelo negativno presenetilo poveljnike ter druge pripadnike Slovenske vojske. To je **negativno vplivalo na zaupanje, moralo, kredibilnost in ugled poveljujočega kadra**, poleg tega je vplivalo na opravljanje rednih delovnih nalog pripadnikov Slovenske vojske, še posebno na Poveljstvu sil. Tako dogajanje bi, če se ne bi pravočasno in proaktivno lotili ugotavljanja okoliščin predmetnega ravnanja in dejanskega stanja, **pomembno negativno vplivalo na sistem poveljevanja v Slovenski vojski ter bi motilo njeno delovanje**, s tem pa bi lahko preraslo tudi v **ogrožanje varnosti** določenih oseb ali delovnih mest. Iz sklepnih ugotovitev poročila OVS z dne 12. aprila 2019, ki jih lahko, če bo treba, zaradi varovanja tajnih podatkov predstavim na zaprtem delu seje, je očitno, da **so bile opravljene dejavnosti nujne, primerne in zakonite**.

Vlagatelji interpelacije **napačno navajajo**, da je OVS izvajal **klasično obveščevalno dejavnost**. Kot sem že v uvodu pojasnil, so obveščevalne naloge navedene v 1. odstavku 32. člena ZObr in se med drugim nanašajo na ugotavljanje ter ocenjevanje vojaških in varnostnopolitičnih razmer ter vojaških zmogljivosti zunaj države, ki so posebnega pomena za varnost države. V konkretnem primeru je očitno, da **ni šlo za ugotavljanje varnostnih razmer** in vojaških zmogljivosti zunaj države, **temveč za varnostno indikativen pojav**, zaznan v obrambnem sistemu, torej posledično za **zbiranje informacij zaradi**

preprečevanja ogrožanja varnosti obrambnega sistema, kar so opravili pooblašteni delavci varnostnega sektorja OVS.

Prva alineja drugega odstavka 32. člena ZObr kot varnostno nalogo določa »odkrivanje, preiskovanje in **preprečevanje** ogrožanja varnosti oseb, delovnih mest, objektov in okolišev, ki jih uporabljata ministrstvo in Slovenska vojska v državi ali zunaj nje«. Delavci OVS, pooblašteni za opravljanje varnostnih nalog, **kontinuirano** izvajajo dejavnosti, katerih namen je **preprečevanje ogrožanja varnosti** določenih oseb, delovnih mest ter obrambnega sistema. Ob upoštevanju pooblastil iz drugega odstavka 34. člena ZObr pri opravljanju te naloge delavci OVS zbirajo obvestila, ki po 34. členu Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 in 10/17, v nadaljevanju ZNPPol) spadajo med splošna policijska pooblastila. Delavci OVS **so opravljali varnostne naloge** na obrambnem področju zaradi razjasnitve dejstev in okoliščin varnostno indikativnega pojava in **niso izvajali obveščevalne dejavnosti**.

Očitki v interpelaciji, da ni bil upoštevan osnovni standard delovanja in da ni bilo zagotovljene ustrezne pisne odredbe ter dokumentiranosti opravljenega dela, so **napačni in zavajajoči**. Ponovno poudarjam, da v navedenem primeru ni šlo za obveščevalno dejavnost in da ni bila izvedena **nobena posebna oblika** pridobivanja podatkov, določena v 20. in 23. členu Zakona o slovenski obveščevalno-varnostni agenciji (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju ZSOVA) in **noben poseben preiskovalni ukrep** za preiskavo kaznivih dejanj, določen v 149. a, prvem odstavku 149. b, 150., 151., 152., 155., in 155. a členu Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14 in 22/19, v nadaljevanju ZKP) v povezavi s 34. členom ZObr.

Delavci OVS so opravljali varnostno nalogo z zbiranjem obvestil, kar je precej **milejši poseg** v zasebnost posameznika kot zgoraj navedene posebne oblike pridobivanja podatkov ali posebni preiskovalni ukrepi. Zakonodaja za **redno policijsko nalogo** zbiranja obvestil **ne zahteva pisne odredbe**. V konkretnem primeru so bili upoštevani vsi strokovni in pravni standardi, zato **očitek iz interpelacije, da ni bil upoštevan osnovni strokovni standard glede pisne dokumentiranosti odredbe in opravljenega dela, ne drži**.

OVS je na Poveljstvu sil opravljala preventivne varnostne naloge. Med te spadajo dejavnosti, povezane s preprečevanjem vseh oblik odklonskih pojavov ali ravnanj (npr. prekrškov, disciplinskih kršitev ali kaznivih dejanj), med katere še posebno spada preprečevanje kaznivih dejanj (prva alineja drugega odstavka 32. ZObr). **Komentiranje zdravstvenega stanja** načelnice Generalštaba Slovenske vojske ali katerega koli drugega pripadnika Slovenske vojske **predstavlja kršitev Pravil službe** v Slovenski vojski, ki se nanašajo na odnose med pripadniki Slovenske vojske in varovanje dostojanstva ter zasebnosti (31., 33. in 35. člen). Zato zbiranje informacij o takem neželenem pojavu spada v kontekst omenjenih nalog OVS po ZObr in **ne drži trditev, da je generalni direktor OVS ravnal nezakonito**.

V interpelaciji navajate, da je bila OVS zlorabljen in je delovala nezakonito, saj naj bi »varnostniki« OVS opravljali razgovore. Pojasnujem, da razgovorov **niso opravljali varnostniki**, temveč **pooblašcene uradne osebe**. Pooblastilo delavcev OVS, ki opravljajo varnostne naloge za uporabo policijskih pooblastil, izhaja iz določbe drugega odstavka 34. člena Zakona o obrambi, ki določa, da imajo delavci Obveščevalno varnostne službe ministrstva, ki opravljajo varnostne naloge in ki jih v sistemizaciji delovnih mest določi minister, v skladu z ZObr pri **preprečevanju**, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj na ministrstvu in v Slovenski vojski pooblastila, kot jih zakon določa za policijo.

Napačna je tudi navedba, da imajo delavci, ki opravljajo varnostne naloge v OVS, pooblastila po ZNPPol le takrat, ko preiskujejo kazniva dejanja. ZNPPol ne omejuje izvajanja pooblastil izključno za naloge preiskovanja kaznivih dejanj, temveč se policijska pooblastila uporabljajo **tudi v postopkih preventivnih dejavnosti**. Tudi iz določbe petega odstavka 35. člena ZObr je razvidno, da **pooblastila niso omejena izključno na preiskovanje kaznivih dejanj**, saj imajo na primer navedena pooblastila tudi delavci OVS, ki opravljajo varnostno nalogo varnostnega preverjanja oseb. Poleg tega v drugem odstavku 34. člena zakonodajalec posebej **ne omejuje pooblastil izključno za naloge** preiskovanja kaznivih dejanj, temveč pooblastila veljajo tudi za **preventivno varnostno nalogo preprečevanja kaznivih dejanj**.

V interpelaciji vlagatelj navajajo, da bi morala najprej načelnica Generalštaba Slovenske vojske na podlagi Kazenskega zakonika podati ovadbo proti znanemu ali neznanemu storilcu zaradi obrekovanja in bi šele potem lahko OVS zakonito zbirala informacije. Ponovno poudarjam, da **OVS ni izvajala dejavnosti v okviru predkazenskega postopka**, o čemer so bili udeleženci razgovorov tudi **predhodno seznanjeni**, temveč je opravljala preventivne varnostne naloge, opredeljene v prvi alineji drugega odstavka 32. člena ZObr.

Zavajajoča in napačna je navedba v interpelaciji, da mora biti zbiranje obvestil izvedeno le s tisto osebo, ki naj bi nekaj naredila. Na podlagi prvega odstavka 34. člena ZNPPol policisti zbirajo obvestila **od oseb, ki bi lahko dale koristne podatke** za uspešno opravljanje policijskih nalog, določenih v zakonu. Zato je bilo strokovno popolnoma pravilno, da je OVS za razjasnitev okoliščin opravila razgovore z več osebami, ki bi v navedeni zadevi dale koristne podatke.

Prav tako ne drži trditev, da pripadniki Slovenske vojske niso bili obveščeni, da je sodelovanje prostovoljno in da imajo pravico do anonimnosti. Nekateri so to pravico tudi izkoristili. **OVS je ravnala zakonito** v okviru drugega odstavka 34. člena ZNPPol, ki določa, da je sodelovanje osebe pri zbiranju obvestil prostovoljno in da ima oseba pravico do anonimnosti, razen če zakon, ki ureja kazenski postopek, in zakon, ki ureja postopek o prekrških, ne urejata drugače. Zakon določa, da je pred zbiranjem obvestil treba osebo poučiti o pravici do **prostovoljnosti in anonimnosti**, razen če je do zbiranja obvestil prišlo na pobudo osebe **ali v primeru preventivnih dejavnosti**.

Vlagatelj interpelacije povsem nepotrebno navajate pristojnost Vojaške policije, da lahko preiskuje le kazniva dejanja v vojski, za katera je predpisana denarna kazen ali kazen zapora do treh let. Za **izvajanje preventivnih varnostnih nalog**, kot so bile opravljene v obravnavanem primeru, je na podlagi 32. člena **ZObr pristojna izključno OVS**. Skladno z 8. točko prvega odstavka 3. člena ZNPPol je odredba za izvedbo naloge, uporabo pooblastil ali izvedbo uradnega dejanja lahko ustna ali pisna zahteva vodje.

V interpelaciji je napačna tudi trditev, da je OVS izvajala dejavnosti na podlagi ustnih usmeritev ministra za obrambo. OVS nenehno opravlja naloge, opredeljene v ZObr. Težiščne naloge OVS so opredeljene s **programom dela**, ki ga sprejme minister za obrambo. S programom dela za leto 2019 se je 31. januarja 2019 **seznanila Vlada RS** in ga je 19. marca 2019 **obravnava KNOVS**. Poleg tega je minister na podlagi šestega odstavka 33. člena ZObr po predhodnem soglasju vlade **določil pravila za izvajanje nalog OVS**. Na podlagi navedenega OVS opravlja naloge, opredeljene v zakonu.

V okviru zbiranja informacij kot temeljne metode dela in skladno s sprejetim programom dela delavci OVS zbirajo podatke ter informacije o pojavih in dogodkih, ki ogrožajo varnost subjektov obrambnega sistema v državi. Navedbe iz interpelacije, da po izvedbi naloge ni

bilo zagotovljene pisne dokumentiranosti opravljenega dela, ne držijo. OVS je po opravljeni preventivni varnostni nalogi pripravila ustrezne dokumente in poročilo, ki mi je bilo posredovano. **Poročilo je bilo pripravljeno in podpisano** v elektronskem sistemu za upravljanje dokumentarnega gradiva, ki **omogoča sledljivost, avtentičnost in celovitost**.

Naj ob koncu obravnave prve točke interpelacije ponovno poudarim, da je na podlagi navedenega očitno, da OVS v konkretnem primeru **ni izvajala nikakršne obveščevalne dejavnosti**, temveč je opravljala **izključno varnostno nalogo**. Prav tako ni šlo za predkazenski postopek. Uporabljene niso bile **nobene posebne oblike pridobivanja podatkov ali posebni preiskovalni ukrepi**, temveč so bili v okviru **preventivne varnostne dejavnosti** opravljeni le informativni razgovori zaradi zbiranja obvestil o varnostno indikativnem pojavu, ki bi lahko predstavljal ogrožanje varnosti v obrambnem sistemu. Izvedene **dejavnosti OVS so bile nujne, primerne in zakonite**. Potrdile so prav nasprotno od tistega, kar trdijo vlagatelji interpelacije. Brigadir Škerbinc **je neprimerno govoril o zdravstvenem stanju** načelnice Generalštaba Slovenske vojske.

Obrazložitev k 2. točki

V povezavi z navedbo v 2. točki interpelacije glede vročitve odredbe o razrešitvi (št. 830-2/2019-35, z dne 5. aprila 2019, v nadaljevanju odredba) je treba pojasniti, da **so postopki vročanja dokumentov v Slovenski vojski urejeni v več predpisih**, in sicer v Zakonu o obrambi, Zakonu o splošnem upravnem postopku, Zakonu o pravnem postopku, Zakonu o kazenskem postopku, Uredbi o upravnem poslovanju ter Pravilih službe v Slovenski vojski, in na njihovi podlagi izdanem aktu poveljevanja št. 05-0009: Vročanje sodnih in uradnih pisanj na delovnem mestu v Slovenski vojski, št. 804-222/2010-1, z dne 23. julija 2010 (v nadaljevanju SOP). SOP konkretizira postopke posredovanja prejemanja in vročanja sodnih ter drugih uradnih pisanj na delovnem mestu v Slovenski vojski ali na domu. V tem primeru je vročitev potekala na domu prek pooblaščenega osebe, skladno s pooblastilom št. 020-31/2015-64, z dne 25. avgusta 2015. **Način vročanja je bil standardni način vročanja v primerih nujnosti vročitve zaradi vzpostavitve pogojev za zagotavljanje kakovostnega poveljevanja in kontrole** (v nadaljevanju PINK) **ter ažurnega obveščanja posameznika o njegovih pravicah, obveznostih in pristojnostih**.

Glede uveljavljanja pravnega varstva zoper odredbo moram pojasniti, da ima pripadnik stalne sestave Slovenske vojske skladno z določbo 38. člena Zakona o službi v Slovenski vojski pravico, da zoper odredbo poda ugovor po službeni poti v roku petih dni od prejema odredbe. Razrešeni poveljnik sil je ugovor po službeni poti zoper odredbo z dne 5. aprila 2019 podal 10. aprila 2019 (pristojni organ je ugovor dobil 11. aprila 2019) in zahteval uradni razgovor pri načelnici Generalštaba Slovenske vojske. **Načelnica je uradni razgovor opravila 15. aprila 2019, torej pred potekom zakonsko določenega roka** za izvedbo uradnega razgovora. **Z opravljenim razgovorom pri načelnici se je službena pot končala**. Načelnica je uradni zapis razgovora vključno z ugovorom po službeni poti odstopila v delu, ki ga je mogoče šteti kot zahtevo za razgovor pri ministru na podlagi 42. člena Zakona o službi v Slovenski vojski. Posebne pisne prošnje, kot to določa 42. člen Zakona o službi v Slovenski vojski, razrešeni poveljnik sil za uradni razgovor pri ministru ni podal. **Kljub temu in ob upoštevanju dejstva, da je bila službena pot končana, sem mu podal uradni odgovor** (dok. št. 1008-790/2018-4, z dne 25. aprila 2019), v katerem sem mu pojasnil pravno podlago za izdajo odredbe. Zato **ne drži trditev iz interpelacije, da ni dobil odgovora in da je bil kršen Zakon o službi v Slovenski vojski**.

30. aprila 2019 je brigadir Škerbinc **podal pritožbo** po 40. členu Zakona o službi v Slovenski vojski, ki v konkretnem primeru **sploh ni mogoča**. Kot razlog za vložitev pritožbe je navedel, da v zakonitem roku ni dobil odgovora na vloženi ugovor po službeni poti. Glede navedenega je treba ponovno pojasniti, da **je bila službena pot končana z razgovorom pri načelnici** in da je ne glede na to dobil tudi moj pisni odgovor glede vložnega ugovora po službeni poti. Poslan mu je bil tudi odgovor na pritožbo z dne 30. aprila 2019. Poudarjam, da so roki določeni v 38., 39., 40. in 42. členu Zakon o službi v Slovenski vojski instrukcijske narave. Zato **je navedba o neupoštevanju zakonsko določenih rokov neutemeljena**. Na vsa pisanja razrešenega poveljnika sil je bilo odgovorjeno.

Glede očitkov o kršitvi Zakona o obrambi vas želim seznaniti, da je pristojnost ministra za imenovanje in razreševanje poveljnikov določena v drugem ter četrtem odstavku 45. člena Zakona o obrambi, ki določata, da poveljnike in namestnike poveljnikov operativnih ter vojaških teritorialnih poveljstev, samostojnih bataljonov, njim enakih ali višjih enot imenuje minister na predlog načelnika Generalštaba Slovenske vojske ter da pristojnost za imenovanje obsega tudi pristojnost za razrešitev.

Šesti odstavek 45. člena ZObr med drugim določa, da se poveljnike vključno z načelnikom Generalštaba Slovenske vojske imenuje na formacijsko dolžnost in razrešuje z nje skladno s tem zakonom brez interne in javne objave na podlagi službenih potreb, določenih s tem zakonom. Skladno s 44. členom ZObr je načelnica Generalštaba Slovenske vojske odgovorna za delo in uporabo vseh poveljstev ter enot Slovenske vojske. Na podlagi te odgovornosti mora zagotoviti učinkovito uresničevanje poslanstva Slovenske vojske. Da bi bila organizacija učinkovita, mora imeti sposobne, lojalne in kompetentne poveljnike, ki uresničujejo ukaze ter usmeritve nadrejenih in delujejo v duhu Pravil službe v Slovenski vojski. To pomeni, da **narava delovanja vojaške organizacije in potrebe po zagotovitvi njene učinkovitosti predstavljajo potrebe službe**, ki nalagajo izbor in imenovanje ustreznega poveljniškega kadra. Zato je bila **razrešitev opravljena zaradi službenih potreb**.

Poudarjam, da minister lahko razrešuje in imenuje najpomembnejši kader v hierarhiji Slovenske vojske na predlog načelnice Generalštaba Slovenske vojske in ob upoštevanju navedene določbe 45. člena ZObr, ne da bi za svojo odločitev navajal konkretne razloge. Temu ni oporekal niti razrešeni poveljnik sil Slovenske vojske v podanem ugovoru po službeni poti, v njem pa je posebej navedel, da ne odreka pravice načelnici Generalštaba Slovenske vojske, da sama izbira svoje najbližje sodelavce, kot tudi ne pravice ministru, da imenuje in razrešuje poveljnika sil Slovenske vojske.

Velja poudariti, da je bil novi poveljnik sil Slovenske vojske že imenovan (odredba št. 830-2/2019-43, z dne 26. aprila 2019), zato so navedbe vlagateljev interpelacije v delu, ki se nanaša na prekinitev linije PINK, neutemeljene. **Linija PINK ni bila nikoli prekinjena**, saj je funkcijo poveljnika sil opravljal namestnik poveljnika sil, ki je imel vse pristojnosti za opravljanje funkcij poveljevanja in kontrole.

Odredba o razrešitvi je bila izdana skladno z veljavnimi predpisi, poleg tega je bila dosledno spoštovana tudi pravica brigadirja Škerbinca do pravnega varstva v postopku razrešitve z dolžnosti poveljnika sil. Ob tem je treba pojasniti, da odredba kot akt vodenja ni akt delovnopravne narave, zato je zoper njo mogoče uveljavljati izključno ugovor po službeni poti. To pomeni, da vložitev ugovora zoper akt vodenja in poveljevanja ter uveljavljanje službene poti nista ločena instituta pravnega varstva, kot bi bilo mogoče razumeti iz navedb

vlagateljev interpelacije, temveč gre za en institut, ki je podrobno opredeljen v IV. poglavju (poveljevanje) v 2. podpoglavju (Službena pot za obravnavo predlogov, ugovorov, prošenj, zahtev in pritožb) Zakona o službi v Slovenski vojski. Ob upoštevanju navedenega **je bilo moje ravnanje v konkretni zadevi razrešitve poveljnika povsem zakonito in posledično ni mogoče govoriti o »omajanju« zaupanja v moje delo oziroma izražati dvom o mojem ravnanju.**

Glede očitkov o nespoštovanju Navodila o pooblastilih za imenovanje in razrešitve v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 28/95 in 72/95), ki je bilo izdano na podlagi 45. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 92/94), bi želel opozoriti, da je bil ta člen po vsebini spremenjen z novelama zakona (Uradni list RS, št. 47/02 in 40/04). Navodilo v 2. členu določa, da je načelnik pooblaščen za imenovanje in razrešitve starešin stalne sestave na druge starešinske dolžnosti na Generalštabu Slovenske vojske, v operativnih in vojaških teritorialnih poveljstvih oziroma enotah. Imenovanja in razrešitve izvrši načelnik Generalštaba Slovenske vojske z ukazom po predhodnem soglasju ministra za obrambo.

Na podlagi ZObr (Uradni list RS, št. 82/94) je imel torej minister v preteklosti pristojnost imenovanja poveljnikov samostojnih bataljonov in njim enakih ali višjih enot na predlog načelnika Generalštaba Slovenske vojske. Za imenovanje drugih poveljnikov je lahko pooblastil druge poveljnike. Novela ZObr iz leta 2004 je določila, da minister na predlog načelnika imenuje poveljnike in namestnike poveljnikov operativnih in vojaških teritorialnih poveljstev, samostojnih bataljonov in njim enakih ali višjih enot. Druge poveljnike in njihove namestnike zdaj izvorno imenuje načelnik, za imenovanje drugih poveljnikov in njihovih namestnikov pa lahko pooblasti druge poveljnike. **Drugi člen navodila torej temelji na vsebinsko popolnoma drugi pravni podlagi.** Je torej vsebinsko neustrezen, saj ima načelnik Generalštaba Slovenske vojske zdaj izvorno pristojnost imenovanja določeno že z zakonom. Pristojnost po zakonu je celo širša od pristojnosti, ki jo določa navodilo. Prav tako na primer navodilo vsebinsko ni več ustrezno v delu, v katerem opredeljuje imenovanje in razrešitve vojne sestave.

Izdajanje podzakonskih predpisov ne sme potekati zunaj zakonskega okvira (Sklep Ustavnega sodišča U-I-253/96). Dosledna **uporaba navodila** v predmetni zadevi razrešitve brigadirja Škerbinca **bi dejansko pomenila preseganje z zakonom določenih pristojnosti** ministra in načelnika Generalštaba Slovenske vojske. Vsebina, ki jo je urejalo Navodilo o pooblastilih za imenovanja in razrešitve v Slovenski vojski, je bila leta 2002 in 2004 v pretežnem delu urejena neposredno z zakonom, zato je ob upoštevanju načela hierarhije pravnih aktov ter načela, da novejši predpis razveljavlja starejšega, mogoče zaključiti, da **je navedeno navodilo tako postalo obsoletno.** To pomeni, da drži, da **nisem spoštoval omenjenega navodila, saj bi s tem kršil zakon.**

Obrazložitev k 3. točki

V okviru odgovorov na obtožbe iz 3. točke interpelacije želim najprej poudariti, da **nisem v nobenem primeru presegel pooblastila** in da **ne zavajam ali lažem** javnosti. Vse izjave, ki jih omenjate, so pojasnjevale okoliščine razrešitve brigadirja Škerbinca in jih lahko prepoznate v odgovorih na interpelacijo. Glede neprimernega vedenja brigadirja ste lahko nekaj povzeli že iz odgovorov na obtožbe iz prve točke interpelacije, v nadaljevanju pa se bom osredotočil na okoliščine nočnega streljanja na Osrednjem vadišču Slovenske vojske Postojna oziroma konkretno na Počku, ki so med drugim vplivale na mojo odločitev, da sem

sprejel predlog načelnice Generalštaba Slovenske vojske in ga razrešil dolžnosti poveljnika sil.

Da se zavzemam za ugodno rešitev problematike vojaških aktivnosti na osrednjem vadišču Postojna sem večkrat poudaril v javnosti in ob dogodkih na Ministrstvu za obrambo. Z načelnico Generalštaba Slovenske vojske **spodbujava pozitiven pristop** in sva z nadaljnjim upoštevanjem dogovora z Občino Postojna, ki je bil na žalost enostransko prekinjen, poslala znak, da razumeva težave, s katerimi se spoprijema lokalna skupnost, čeprav se ustvarja vtis, da se izkoriščajo tudi za politično igro, ki ni v korist naši vojski. Moja usmeritev, da se omeji nočno streljanje, je bila poznana na Generalštabu Slovenske vojske in, verjamem, tudi poveljniku sil. Obžalujem, da je nismo nikamor zapisali, ker lahko nekateri danes zanikajo njen obstoj. Med njimi tudi tisti pripadniki Slovenske vojske, ki so negodovali ob podobni usmeritvi prejšnje ministrice za obrambo. Pri tem ne gre za domačijski pristop, kot ga navajajo vlagatelji interpretacije, temveč za **legalno in legitimno ustno izdajanje usmeritev ali navodil v skladu s pristojnostmi**. Kako si predstavljate delovanje državne uprave ali zasebnega sektorja, če bi vsak zaposleni opravil le tiste naloge, ki jih dobi v pisni obliki, in se na ustno dodeljene naloge ali navodila ne bi oziral?

Minister ima na podlagi 42. člena ZObr pristojnost **odrejati ukrepe in usmeritve načelniku Generalštaba Slovenske vojske in podrejenim poveljnikom**, ti pa jih morajo izvrševati. **Poveljniki so ministru odgovorni** za izvajanje usmeritev in odrejenih ukrepov. Poveljnik sil je na podlagi drugega odstavka 44. člena ZObr odgovoren za pripravljenost, delo in uporabo vseh podrejenih poveljstev, enot in zavodov. Trditev vlagateljev interpelacije, da minister nima pristojnosti podajati usmeritev, je napačna. Poveljnik sil je na podlagi predpisov **odgovoren tudi ministru**, ne samo načelnici Generalštaba Slovenske vojske. Pri tem **ne gre za poveljevanje**, kot napačno tolmačijo vlagatelji interpelacije.

Minister ima na podlagi 42. člena ZObr pristojnost **odrejati ukrepe in usmeritve načelniku Generalštaba Slovenske vojske in podrejenim poveljnikom**, ti pa jih morajo izvrševati. **Poveljniki so ministru odgovorni** za izvajanje usmeritev in odrejenih ukrepov. Poveljnik sil je na podlagi drugega odstavka 44. člena ZObr odgovoren za pripravljenost, delo in uporabo vseh podrejenih poveljstev, enot in zavodov. Trditev vlagateljev interpelacije, da minister nima pristojnosti podajati usmeritev, je napačna. Poveljnik sil je na podlagi predpisov **odgovoren tudi ministru**, ne le načelnici Generalštaba Slovenske vojske. Pri tem **ne gre za poveljevanje**, kot napačno tolmačijo vlagatelji interpelacije.

Navedba v interpelaciji, da **minister za obrambo ni dal nobenih usmeritev** za leto 2019, kot to določa tretji odstavek 42. člena ZObr, **je napačna**, saj so bile izdane Usmeritve za načrtovanje operativnih, materialnih in organizacijskih priprav za uporabo Slovenske vojske v letih 2018 in 2019 (št. 804-385/2016-7 z dne 13. 7. 2017). V teh usmeritvah so med drugim v 10. točki podane smernice za vojaške vaje.

Navedba v interpelaciji, da sem decembra 2018 podpisal pooblastilo za podpis Načrta skupnega usposabljanja med Slovensko vojsko in oboroženimi silami ZDA, drži. **Ne drži** pa navedba, da je s tem minister **pridobil natančne podatke** o tem, s čim in kdaj se bo streljajo na vaji. Iz Načrta skupnega usposabljanja med Slovensko vojsko in oboroženimi silami ZDA je razbrati le, s kakšnimi kalibri se bo streljajo in ne, kdaj. Poleg tega je Vlada RS 24. januarja 2019 Načrt vaj potrdila, kar pomeni, da bi morali vsebinski nosilci, torej Poveljstvo sil in predstavniki tujih oboroženih sil, ustrezno uskladiti nadaljnje dejavnosti. Do tega očitno ni prišlo, zato **ne drži trditev, da je vaja potekala v skladu z vladno odobritvijo**.

Skladno s 84. členom Zakona o obrambi Vlada RS odloča o sodelovanju Slovenske vojske pri izvrševanju obveznosti, prevzetih v mednarodnih organizacijah ter sprejema letne načrte usposabljanja vojske zunaj države in tujih vojaških enot v Republiki Sloveniji v skladu z mednarodnimi pogodbami. Načrtovanje in izvedba vaj v obrambnem sistemu sta opredeljena v Pravilniku o vajah v obrambnem sistemu (Uradni list RS, št. 100/13, v nadaljevanju pravilnik), ki v 5. členu določa, da se vaje ter usposabljanja poveljstev in enot Slovenske vojske zunaj države in tujih vojaških sil v Republiki Sloveniji v skladu z mednarodnimi pogodbami **načrtujejo z letnim načrtom vaj** v obrambnem sistemu, ki ga **sprejme Vlada RS** na predlog ministrstva, pristojnega za obrambo.

Na podlagi predloga ministra je Vlada RS na 16. redni seji 21. januarja 2019 sprejela Načrt vaj v obrambnem sistemu in sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letu 2019 (št. 84300-1/2019/4 z dne 24.1. 2019, v nadaljevanju načrt vaj). Iz sprejetega sklepa je razvidno, da je »Eagle Sokol« taktična vaja z bojnim streljanjem vodov ter urjenjem zračnega desanta. **Kot nosilca**, odgovorna za izvedbo vaje (pod zap. št. 32), **so bile opredeljene 72. brigada Slovenske vojske in oborožene sile ZDA**. Kot vadbenca sta bila opredeljena motorizirana voda 1. in 72. brigade Slovenske vojske ob podpori **minometov 60 mm**.

Mednarodnopravno podlago za izvajanje aktivnosti z ameriško stranjo predstavlja Sporazum med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike o sodelovanju na obrambnem in vojaškem področju, sklenjen z izmenjavo not 14. avgusta 2013 in 26. marca 2014 (v nadaljevanju krovni sporazum). Na podlagi krovnega sporazuma je bil 25. aprila 2017 sklenjen Memorandum o soglasju med Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije in Evropskim poveljstvom Združenih držav glede skupnih aktivnosti usposabljanja med Slovensko vojsko in silami Združenih držav Amerike, ki se izvajajo v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju MoU). MoU v III. členu določa postopek usklajevanja, načrtovanja in odobritve aktivnosti skupnega usposabljanja.

Na podlagi Načrta vaj je **prejšnji poveljnik** sil konec leta 2017 izdal Usmeritve za načrtovanje usposabljanja na strelišču in vadišču Poček (št. 603-36/2017-127 z dne 21. 12. 2017). V njih je v 3. točki zapisano, da **se lahko nočne aktivnosti izvajajo le v najnujnejšem obsegu**. Elaborat vaje »Eagle Sokol« (št. 510-33/2018-419 z dne 22. 3. 2019) je izdala 72. brigada, odobril pa ga je poveljnik sil brigadir Škerbinc. Priloga elaboratu je tudi **Organizacijski ukaz** (št. 510-33/2018-396 z dne 5. 3. 2019), ki ga je **izdal brigadir Škerbinc**. Iz ukaza je razvidno, da oborožene sile ZDA niso bile le nosilka izvedbe usposabljanja, temveč tudi vadbenec. Navedeno **odstopa od odločitve Vlade RS** glede vadbencev za navedeno vajo (opredeljeni sta bili le enoti Slovenske vojske). Glede na to, da iz Načrta vaj kot tudi iz Poslovnega plana za leto 2019 izhaja omejitev kalibra bojnega streliva za vadbence, bi morali to omejitev skladno z 10. členom MOU upoštevati tudi pripadniki tujih oboroženih sil, za kar bi **moral poskrbeti pristojni poveljnik** Slovenske vojske. Omejitev bi morala izhajati tudi iz elaborata, ki ga je odobril brigadir Škerbinc. Tako je **odobril nespoštovanje Načrta vaj**. 4. člen MoU namreč določa, da se pravila usposabljanja natančno opredelijo na skupnih načrtovalnih sestankih, ko se to zdi potrebno bodisi Slovenski vojski bodisi tujim oboroženim silam. **Vsi udeleženci** načrtovanega skupnega usposabljanja **morajo biti s pravili in postopki**, ki bodo uporabljeni med usposabljanjem, **dobro seznanjeni**. Glede na navedeno je bistveno, da se upošteva namen določb MoU, in sicer, da se usposabljanja izvajajo skladno z veljavnimi pravili in postopki, kar pomeni, da je **nujno upoštevanje aktov vodenja in poveljevanja**, ki pri izvedbi omenjene vaje **niso bili upoštevani**.

Ob dogodku nočnega streljanja na Počku smo bili priča tudi **odstopanju od pravil**, ki se nanašajo na **poveljevanje in odrejanje nalog**. Ukaz je podlaga za izvedbo naloge ali aktivnosti. Ko se naloga izvede, **ni mogoče dajati dodatnih navodil**, saj je končana in prejemnik ukaza ne more realizirati nekaj **za nazaj**. Brigadir Škerbinc je namreč 4. aprila 2019 poslal usmeritev podrejenim poveljstvom (št. 510-33/2018-432 z dne 4. 4. 2019), da se poleg omejitev iz Dogovora o uskladitvi interesov glede uporabe in upravljanja vojaške infrastrukture na območju občine Postojna upoštevajo še dodatne omejitve, in sicer streljanje z orožji kalibra nad 60 mm se mora končati do 23. ure in streljanje z orožji kalibra do vključno 60 mm se mora končati najpozneje do 24. ure. Pri tem je treba poudariti, da se je vaja »Eagle Sokol« izvajala od 22. marca do 3. aprila 2019 in je brigadir Škerbinc **dal umeritve** glede omejitve streljanja šele **po končani vaji**. Tako je neposredno priznal, da je poznal usmeritve ministra in da trditev vlagateljev interpelacije, da **ni mogel vedeti za ustne usmerite ministra, ne drži**.

Vlagatelji interpelacije zavajajo glede vsebine poročila načelnice Generalštaba Slovenske vojske. Načelnica je pripravila Poročilo o izvajanju aktivnosti na Osrednjem vadišču Postojna (št. 603-22/2019-23 z dne 30. 3. 2019), v katerem so pojasnjena izhodišča za usposabljanje in vaje ter pravne podlage za izvajanje aktivnosti na vadišču. V poročilu se je **opredelila le do aktivnosti Slovenske vojske** glede na omejitve iz dogovora in glede aktivnosti v povezavi z obveščanjem zainteresirane javnosti o aktivnostih na vadišču. Zapis v interpelaciji, da iz omenjenega poročila izhaja, da je Slovenska vojska izvajala streljanje le do 23. ure, v nadaljevanju pa **naj bi aktivnosti izvajale enote ZDA, ni točen**. Poročilo **ne vsebuje** navedenega zapisa. Poročilo tudi **ne vsebuje podrobnejše analize** izvajanj aktivnosti na Počku in analize vseh izdanih dokumentov, povezanih s to vajo. Namen tega poročila je bil predstaviti širšo sliko ter izhodišča za usposabljanje in vaje.

Izpostavljanje dejstva v interpelaciji, da so po 23. uri streljali pripadniki ZDA, je nepotrebno, ker je šlo za **načrtovano skupno urjenje pripadnikov Slovenske vojske s tujimi vojskami** in ne za ločeno aktivnost. Slovenija vojaških vadišč ne daje v najem. Izhodišče za urjenje pripadnikov drugih oboroženih sil na ozemlju Republike Slovenije je bilo vedno, da gre za skupna urjenja. Če morda vlagatelji interpelacije menijo, da streljanje pripadnikov tujih oboroženih sil zmanjšuje odgovornost brigadirja Škerbinca, je prav nasprotno. Poveljnik sil med drugim poveljuje tudi enoti, ki upravlja vadišče. Na vadišču se **nič ne sme zgoditi brez odobritve slovenskega upravitelja vadišča in poveljnik sil mora zagotoviti** sistem, ki zagotavlja spoštovanje predpisov, ki se nanašajo na vadišče, ter vzpostaviti sistem poročanja, ki mu omogoča **pregled nad dogodki** na vadišču, še posebej, ko gre za obsežnejše vadbene aktivnosti kot v tem primeru. Opravičevanje dogodka in prevalitev odgovornosti na pripadnike tujih oboroženih sil je neodgovorno in nespodobno. Gre za skupne mednarodne dogodke in poveljnik sil **mora zagotoviti**, da ti potekajo **skladno s predpisi in navodili**. V primeru nočnega streljanja na Počku je tako **odgovoren** za to, da je do neželenega streljanja prišlo, in za škodljive posledice, ki so pri tem nastale.

Tudi če poveljniki ne bi nikoli slišali za usmeritve glede nočnega streljanja, bi lahko računali na njihovo trezno presojo in preudarnost, da bi se vprašali, ali takšno streljanje pripomore k ustvarjanju dobrega ozračja za dogovor z občino Postojna v razmerah, ko je kampanja proti prisotnosti Slovenske vojske na vadišču na vrhuncu. Skrb za dobre odnose z lokalnimi skupnostmi bi jim morda lahko pomagala razumeti občutljivost trenutka in posledice, ki jih streljanje v poznih nočnih urah pomeni za sodelovanje z lokalno skupnostjo in odzivi javnosti. Žal je dogodek pokazal, da se na trezno presojo in preudarnost ni dobro zanašati. Žal se je

izkazalo tudi, da brigadir Škerbinc **ni deloval v duhu določil iz 61. točke Pravil službe**, ki govorijo, da če vojaška oseba ne dobi ustreznega ukaza, ukrepa skladno s položajem in splošnimi načeli, ki med drugim temeljijo na **interesih Slovenske vojske**. Morda ni razumel, da je dogovor z lokalno skupnostjo glede osrednjega vadišča eden zelo pomembnih interesov Slovenske vojske.

Da gre za zelo občutljive in krhke razmere v odnosih z lokalno skupnostjo, se je izkazalo že po zadnjem strelu v noči, ko so vznemirjeni prebivalci Postojne sporočali svoje pritožbe. Pri tem me je negativno presenetilo, da poveljnik sil **ni imel vzpostavljenega učinkovitega sistema PINK**, ki bi mu zagotavljal nadzor nad dogajanjem v strukturi, ki ji je poveljeval. O dogodku ni bil seznanjen in odzval se je šele dan pozneje. Razočaran nad takimi pomanjkljivostmi nadzora v Slovenski vojski sem se verjetno preveč čustveno odzval in dal nekaj izjav, ki so morda koga užalile v Slovenski vojski, za kar **se pripadnikom SV opravičujem**. Če ne bi spoštoval in imel rad Slovenske vojske, ne bi nikoli prevzel še drugega mandata na položaju ministra za obrambo. **Nikoli nisem imel namere žaliti dostojanstva ali poslanstva kogar koli**. Moje izjave je vodilo razočaranje ob ugotovitvi, da poveljnik sil ni poskrbel za temeljne sestavine učinkovitega vodenja podrejenih ter zagotovil nadzora nad dogodki na vadišču.

Ne glede na to, ali je brigadir Škerbinc slišal za mojo usmeritev glede omejitev streljanja, in ne glede na to, da ni razumel občutljivosti položaja glede nadaljnje usode osrednjega vadišča Postojna, **je dejstvo, da je bilo streljanje omejeno. Omejitev formalno izhaja iz vladnega dokumenta**. Če so z udeleženci vaje bili dogovori o razširitvi sodelujočih vadbencev in s tem povezane dodatne zahteve glede streljanj, bi moral brigadir Škerbinc kot poveljnik sil po liniji poveljevanja **opozoriti** na potrebo po **dopolnitvi vladnega sklepa**, ne pa odobravati izvedbenih načrtov, ki so bili v nasprotju s sklepom vlade.

Glede škodljivih posledic in vašega očitka o spreminjanju mednarodnih dogovorov in sporazumov in s tem povezanih mednarodnih posledic za Slovenijo želim poudariti, da Ministrstvo za obrambo **ni spremenilo nobenega dogovora ali sporazuma**. Vse načrtovane mednarodne vaje leta 2019 **se bodo izvedle**. Nobena vaja ali skupno urjenje zaradi odločitve Slovenije ne bo odpovedano.

Zavedam se pomena, ki ga ima skupno urjenje Slovenske vojske z zavezniškimi in partnerskimi vojskami, saj prispeva k boljši usposobljenosti in pripravljenosti Slovenske vojske, krepitvi zaupanja in povezljivosti med vojskami ter krepitvi dvostranskega sodelovanja Slovenije z drugimi državami. Skupne vaje z zavezniki **krepijo obrambno sposobnost Republike Slovenije** in njeno sposobnost, da na svojem ozemlju gosti zavezniške sile v primeru aktiviranja 5. člena Severnoatlantske pogodbe, zato si želimo take vaje tudi v prihodnje.

Letošnje mednarodne vaje, ki potekajo maja in junija, so dober primer njihovega pomena za Slovensko vojsko in Slovenijo. Pokazale so, da **Slovenija podpira mednarodne vaje na svojih tleh** z vsemi razpoložljivimi viri. V izvedbo vaj so bili poleg vojaških vključeni tudi civilni izvajalci. Na vaji je uporabljena civilna infrastruktura v državni in zasebni lasti. Brez **zgodnega sodelovanja lokalnih skupnosti in prebivalcev** vaje ne bi mogli izpeljati na tako kakovostni ravni, saj je bilo veliko aktivnosti izvedenih na zemljiščih zunaj območij, s katerimi razpolaga Ministrstvo za obrambo. Zato se tudi ob tej priložnosti **zahvaljujem** lokalnim skupnostim, prebivalcem, gospodarskim družbam in več državnim in občinskim organom ter organizacij **za pomoč**, ki jo dajejo Slovenski vojski.

Povsod po Sloveniji smo naleteli na pripravljenost za podporo vojaških aktivnosti. Tudi tam, kjer je dogovarjanje o sožitju vojske in lokalne skupnosti najtežje – v Postojni. Verjamem, da naši zavezniki in partnerji spremljajo razmere in se zavedajo občutljivosti trenutka, ko želimo najti ugodno in za vse koristno rešitev za nadaljnje aktivnosti na osrednjem vadišču Postojna z občino in prebivalci. Verjamem, da razumejo, da **ne želimo dodatno povzročati motenj** in zato želimo spoštovati dogovor, ki se mu je lokalna oblast enostransko odrekla. Omejitve določenih streljanj so odraz naše dobre volje za iskanje dobrih rešitev.

Načelnica Generalštaba Slovenske vojske se zaveda pomena iskanja možnosti za kakovostno usposabljanje Slovenske vojske na osrednjem vadišču Postojna. Pričakujem, da bodo tudi poveljniki razumeli, da je treba začasno omejiti nekatera streljanja, ker to podpira dolgoročne interese Slovenske vojske. Upam, da bomo čim prej našli ustrezno rešitev za nemoteno usposabljanje Slovenske vojske na osrednjem vadišču Postojna. Najprej gre zanjo. Tuje vojske bodo lahko nekatere oblike usposabljanja izvajale tudi drugje, **Slovenska vojska pa nima veliko drugih možnosti**. Moramo ji zagotoviti pogoje za **kakovostno usposabljanje v domovini**. To zahteva od nas odgovornost za obrambno sposobnost Republike Slovenije.

Obrazložitev k 4. točki

V zvezi z obtožbami vlagateljev interpelacije, ki navajajo, da Slovenska vojska vsak dan izgublja pripadnice in pripadnike ter je po kadrovske popolnitvi daleč od števila, ki ga opredeljujejo strateški dokumenti, da od nastopa položaja nisem naredil nič konkretnega, da bi trend odhodov pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske ustavil, ter se namesto tega pripravlja bela knjiga o obrambi in naj bi bil cilj za popolnjenost stalne sestave Slovenske vojske z zdajšnjih 8000 pripadnikov znižan na do 6000 pripadnikov, pojasnujem, da **so zavajajoče in jih zavračam**.

Kadrovska problematika je eno najpomembnejših vprašanj in z njim se Slovenska vojska ukvarja že daljše časovno obdobje. Z negativnim kadrovskim trendom (več odhodov kot prihodov) se Slovenska vojska spoprijema vse od leta 2012, pri čemer je treba poudariti, da je število odhodov zadnjih dveh letih **razmeroma konstantno** (286 leta 2017, 266 leta 2018) **in celo nižje kot v obdobju od leta 2013 do 2016**. Zmanjšuje se število prihodov v Slovensko vojsko. Navedbe vlagateljev, da od svojega nastopa položaja ministra nisem naredil nič konkretnega, da bi trend odhodov pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske ustavil, **ne držijo**. Ustrezna kadrovska politika in sprejem ukrepov za srednjeročno in dolgoročno kadrovske okrepitve Slovenske vojske je ena najpomembnejših prednostnih nalog delovanja ministrstva in Slovenske vojske v tem mandatu. Že kmalu po začetku svojega mandata sem imenoval posebno delovno skupino, ki **pripravlja ukrepe za izboljšanje pogojev** in popolnjevanje Slovenske vojske, manjšo fluktuacijo in ustrezen izhod iz sistema ter popolnjevanje pogodbene rezerve Slovenske vojske. Delovna skupina je v fazi dokončne priprave nekaterih nujnih kratkoročnih ukrepov, začela pa je pripravljati tudi dolgoročne ukrepe, s katerimi se bo poskušala **zagotoviti stabilnost kadrovske strukture**. Navedene aktivnosti potekajo hkrati s pripravo bele knjige o obrambi, katere priprava navedenih aktivnosti v ničemer ne omejuje ali zavira. Do zdaj smo že izvedli spremembe na področju štipendiranja, na katerem smo, da bi povečali zanimanje, **zvišali štipendije**. Pripravljen in s strani vlade potrjen je bil nov sklep o izvajanju 59. člena ZSSloV, katerega cilj je, da se ustrezno uveljavijo mehanizmi za **finančno nagrado** tistim pripadnikom, ki imajo

največji del povečanih obremenitev. V kratkem bom vladi predlagal nekatere nove rešitve glede **nagrada za sklenitev in podaljšanje pogodb** za zaposlitev v Slovenski vojski ter glede dodatka za dosegljivost. Na medresorski ravni so usklajene rešitve glede **prehoda vojakov** po dopolnjenem 45. letu v **druge dele državne uprave** (Policija, pravosodje itn.). Pripravljamo tudi **spremembe zakonodaje** in verjamem, da jih boste poslanke in poslanci v skrbi za našo vojsko podprli.

Navedbe vlagateljev, da naj bi trend nezadovoljstva in posledično tudi odhodov še dodatno spodbudil s tem, ker naj bi vojakom vzel 19-odstotni dodatek za povečan obseg dela, ki so ga dobili v času mandata prejšnje vlade, v celoti zavračam kot zavajajoče, netočne in neutemeljene. Višina dodatka po 59. členu Zakona o službi v Slovenski vojski (v nadaljevanju ZSSloV) je bila določena s sklepoma vlade iz let 2009 in 2014. V drugi polovici leta 2018 je prišlo na podlagi odločitve takratnega načelnika Generalštaba Slovenske vojske do **enormnega povečanja** števila prejemnikov dodatka. Prejemniki so bili tudi tisti, ki do njega niso bili upravičeni. Pri tem je bilo ugotovljeno, da je šlo za **napačno presojo in velikodušno tolmačenje** sklepa vlade, predvsem glede vključenosti pripadnikov odzivnih sil, kar je bilo ugotovljeno tudi v **revizijskem poročilu** Notranjerevizijske službe.

Da bi se izognili pretekli praksi uresničevanja sklepa vlade, ko je prihajalo do različnih tolmačenj (preširoko polje diskrecije) in posledično uveljavljanja rešitev, ki niso sledile niti določilom ZSSloV niti sklepom vlade, je bil pripravljen nov sklep o izvajanju 59. člena ZSSloV, katerega cilj je, da se ustrezno uveljavijo mehanizmi za finančno nagrado **tistim pripadnikom, ki imajo največji del povečanih obremenitev.** Z novim sklepom je tudi zmanjšana možnost razlik v dojemanju sklepa, kar zagotavlja pravilno in nedvoumno uresničevanje določb 59. člena ZSSloV. S spremenjenim sklepom je transparentnejše in pravičnejše določeno uresničevanje tega člena (**preprečevanje uravnilovke**).

Poleg tega je vlada **ohranila 19-odstotno povišanje plač** za pripadnike na formacijskih dolžnostih v enotah, podenotah in začasnih formacijah ali začasnih skupinah, ki imajo status odzivnih sil, in pripadnikom enot, podenot in začasnih formacij ali začasnih skupin med izvajanjem nujnih nalog na podlagi posebnih ukazov načelnika Generalštaba Slovenske vojske. S sklepom je vlada tudi določila formacijske dolžnosti, katerih opravljanje zahteva posebno znanje in povečane obremenitve, brez njihove popolnitve pa ni mogoče zagotoviti delovanja enote ali drugih enot, oborožitvenega, bojnega ali drugega vojaškega sistema, ter za te dolžnosti določila povišanje plače v višini 20 odstotkov osnovne plače. Ob tem je za 146 formacijskih dolžnosti **razširila nabor formacijskih dolžnosti**, katerih opravljanje zahteva posebno znanje in povečane obremenitve.

Novi sklep je začel veljati že pri obračunu plač za marec, upravičenci pa so dobili poračun za marec izplačan ob plači, ki so jo dobili v začetku maja (aprilska plača). Število pripadnikov, ki so po novem sklepu **prejeli dodatek** na formacijskih dolžnostih v enotah in podenotah, iz katerih se oblikujejo zmogljivosti Slovenske vojske, ki so premestljive in predvidene za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma je njihova uporaba določena v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami, v obdobju, določenem za priprave in usposabljanje (10 odstotkov), ter na formacijskih dolžnostih v enotah, podenotah in začasnih formacijah ali začasnih skupinah, ki imajo status odzivnih sil, in pripadnikom enot, podenot in začasnih formacij ali začasnih skupin med izvajanjem nujnih nalog na podlagi posebnih ukazov načelnika Generalštaba Slovenske vojske (19 odstotkov), je za april 2019 **višje za okoli 37 odstotkov** glede na april 2018, skupna **višina izplačila** pa je **večja za okoli 31 odstotkov.** Ob upoštevanju navedenega dejstva so navedbe vlagateljev,

da se je trend nezadovoljstva in posledično tudi odhodov še dodatno spodbudil s spremembo omenjenega sklepa vlade, **netočne**. Ob tem je treba posebej poudariti, da so predlagane spremembe sklepa vlade podprli tudi sindikati, ki delujejo na ministrstvu in so torej bile nove rešitve glede uporabe 59. člena ZSSloV sprejete v soglasju z njimi.

Vlagatelji navajajo, da sem že kot zunanji minister in zdaj kot obrambni minister zmanjševal kredibilnost Republike Slovenije tako v Evropski uniji kot tudi zvezi Nato, pri čemer svojo trditev utemeljujejo z navedbo, da naj bi **zrušil projekt nakupa osmih kolesnikov** za vzpostavitev bataljonske bojne skupine, ki je bil pripravljen v času vlade dr. Mira Cerarja, tako kot naj bi v preteklosti zrušil tudi projekt nakupa osem kolesnikov Patria. Po navedbah vlagateljev naj bi s tem **rušil zaupanje med nami in zavezniki**, kar naj bi vnašalo v zavezništvo in Slovensko vojsko nemir in nejevoljo. Navedbe vlagateljev so **netočne in zavajajoče** ter jih zavračam.

Vlada Republike Slovenije je že v svojem začetku pokazala svojo kredibilnost z odločitvijo o **postopnem dvigovanju obrambnih izdatkov**, pri čemer je kot cilj opredelila obrambne izdatke v višini 1,5 odstotka BDP do konca leta 2024 oziroma povišanje obrambnih izdatkov v višini 0,1 odstotka BDP na medletni ravni, kar je bistveno **ambicioznejše**, kot je bilo opredeljeno s Srednjeročnim obrambnim programom 2018–2023, ki ga je sprejela prejšnja vlada in katerega cilj je bil 1,11 odstotka BDP do leta 2023. Tako je pokazala tudi svojo resno namero za približevanje k uresničitvi valižanske zaveze o investiranju v obrambo. Navedeni zavezi sledi tudi **rebalans proračuna** za leto 2019, v katerem so bila Ministrstvu za obrambo zagotovljena dodatna finančna sredstva v skupni višini 40 milijonov evrov, od katerih je **večji del**, in sicer 33.341.550 evrov, **namenjen Slovenski vojski** za osebje in posodobitev.

Glede nakupa bojnih kolesnih vozil 8 X 8 je bil postopek začasno odložen, da bi se izvedle aktivnosti, ki bodo **omogočile celovit pristop pri vzpostavitvi srednje bojne skupine** (v nadaljevanju SrBBSk). O vzrokih za tako odločitev sta bila seznanjena tudi Odbor za obrambo in Odbor za zunanjo politiko Državnega zbora. Glavni vzrok za začasno odložitev nakupa je bilo dejstvo, da je celotna investicijska dokumentacija temeljila na taktični študiji iz leta 2005, ki je bila novelirana leta 2017 ter je obravnavala raven bataljona in ne celotne SrBBSk. **Taktična študija za celotno SrBBSk ni bila pripravljena**. Generalštab Slovenske vojske je v začetku oktobra 2018 pristopil k celoviti obravnavi SrBBSk kot enovite zmogljivosti s pripravo taktične študije SrBBSk, da bi nadgradili in zagotovili celosten pristop pri implementaciji cilja zmogljivosti L1501, ki se nanaša na SrBBSK. Maja je **delovna skupina** Generalštaba Slovenske vojske **končala delo**. V taktični študiji je opisala **štiri različice**, s katerimi je mogoče izpolniti cilje zmogljivosti Nata za Slovenijo, ki se nanašajo na vzpostavitev SrBBSK. Na podlagi študije bo Generalštab Slovenske vojske **pripravil različico**, ki bo glede na razpoložljive vire in sedanje zmogljivosti Slovenske vojske **najoptimalnejša** za doseganje navedenega cilja. Izbrana različica bo podlaga za pripravo investicijske dokumentacije. Predvidevamo, da bo ta na voljo **do konca tega leta**.

Nakup sodobnih in kompleksnih oborožitvenih sistemov kot najpomembnejše glavne opreme Slovenske vojske, zahteva **sprejemanje večletnih finančnih obveznosti** (v konkretnem primeru do leta 2024), kar pa trenutna določila predpisov na področju javnih financ **ne omogočajo**. V konkretnem primeru se je pokazalo, da **za dobavitelje** v tako zahtevnih projektih prevzemanje finančnih obveznosti naročnika pod odložnim pogojem, da se izvajanje pogodbenih obveznosti odloži, dokler za ta namen naročnik nima zagotovljene porabe v posebnem delu proračuna (30. člen ZIPRS), **ni sprejemljivo**. Za realizacijo

projektov nakupa najpomembnejših oborožitvenih sistemov bo zato treba predhodno ustvariti tudi **ustrezne normativne podlage**. Verjamem, da jih bo Državni zbor RS potrdil.

Glede navedb, da naj bi zrušil projekt nakupa vozil 8 X 8 Patria, gre za sprenevedanje vlagateljev. V mandatu 2004–2008, ko sem bil obrambni minister, je bil pripravljen projekt nakupa srednjega kolesnega oklepnega vozila (SKOV) 8 X 8, izveden je bil razpis in **podpisana je bila pogodba** za nakup navedenih vozil. Na podlagi pogodbe je bilo nato v letih od 2009 do 2010 **dobavljenih 30 vozil** 8 X 8, ki trenutno še vedno pomenijo pomembno zmogljivost Slovenske vojske in so **edini sodobni kopenski bojni sistem, s katerim ta razpolaga**. Poleg tega je bil takrat pripravljen in sprejet zakon o temeljnih razvojnih programih Slovenske vojske za obdobje od leta 2008 do 2015, ki je pomenil normativni okvir za izvedbo navedenega projekta ter drugih najpomembnejših projektov posodobitve Slovenske vojske v tem obdobju. Pogodba za nakup navedenih vozil je bila pod pritiskom vloženih kazenskih ovadb zaradi domnevne korupcije in zmanjšanja finančnih sredstev obrambnemu sistemu **prekinjena leta 2012**, ko je funkcijo obrambnega ministra opravljal **Aleš Hojs**.

Vlagatelji interpelacije navajajo, da kot minister nisem storil nič, da bi ustavil trend padanja pripravljenosti Slovenske vojske, kar naj bi veljalo tudi za kadrovske popolnitev Slovenske vojske in izboljšanje statusno socialnega položaja njenih pripadnikov. Vlagatelji tudi navajajo, da naj bi z odstavitvijo poveljnika brigadirja Mihe Škrbinca pokazal, da mi je stanje v Slovenski vojski zadnja skrb. **Ravno nasprotno**. Vsa moja prizadevanja so usmerjena v **izboljšanje pogojev za delovanje vojske in statusa** pripadnikov Slovenske vojske. Izboljšanje pripravljenosti Slovenske vojske je povezano prav z vzpostavitvijo ustreznih pogojev za njen nadaljnji razvoj, pri čemer so v tem trenutku najpomembnejše aktivnosti usmerjene v zagotavljanje kadrovske in materialne virov ter njeno posodobitev, kar je bilo že pojasnjeno. Glede **zamenjave** brigadirja Škrbinca je bila odločitev v nasprotju z navedbami vlagateljev sprejeta prav **zaradi skrbi za Slovensko vojsko** ter zaradi **spoštovanja temeljnih načel** opravljanja vojaške službe v Slovenski vojski, opredeljenih v normativnih aktih.

Vlagatelji interpelacije navajajo, da naj bi namerno zaviral alternativne pristope k vzpostavitvi srednje bataljonske bojne skupine, denar, ki ga je Republika Slovenija namenila za obrambo, s temeljnim ciljem, da bi izboljšala svojo obrambno moč in povečala kredibilnost v zavezništvu, pa naj bi zapravljala za raznorazne projekte, kot je na primer obnova objekta na Pokljuki. **Navedbe ne držijo**, saj so pomembni nakupi, predvideni za Slovensko vojsko leta 2019, namenjeni prav **izboljšanju pripravljenosti** Slovenske vojske. Najpomembnejša investicija leta 2019 je nakup lahkih kolesnih oklepnih vozil (LKOV) 4 x 4. Nadaljevala se bosta nakup protioklepnih oborožitvenih sistemov in nadgradnja zračnih plovil z novimi radijskimi napravami. Končal se bo nakup splošne inženirske opreme, začel se bo nakup opreme bojevnika. Nadaljujejo se nakupi različnih vrst streliva v skupni višini 11,5 milijona evrov, glede na leto 2018 bo več sredstev namenjenih za nakup uniform (12,4 milijona evrov). Prav tako je več sredstev namenjenih vzdrževanju materialnih sredstev in infrastrukture SV, za kar je v rebalansu skupno načrtovanih 38,5 milijona evrov.

Posodobitev vojaške infrastrukture, ki je bila med finančno krizo praktično ustavljena, je eden izmed ciljev, ki si ga bo ministrstvo prizadevalo doseči v naslednjih letih. V tem okviru se načrtuje tudi posodobitev Vadbenega centra Slovenske vojske na Pokljuki. Idejni projekt in investicijski dokumenti ureditve so bili **pripravljeni že leta 2010**, vendar zaradi pomanjkanja finančnih sredstev do izvedbe projekta ni prišlo. Spremenjene zahteve uporabnika in novi

standardi, predvsem pa bistveno spremenjena zakonodaja so razlogi, ki zahtevajo novelacijo oziroma izdelavo nove idejne zasnove. Vsa projektna dokumentacija in gradbeno dovoljenje bi lahko bila pridobljena sredi leta 2020, gradnja pa izvedena v letih 2021 in 2022, če bodo na razpolago potrebna sredstva, glede na opredeljene prednostne naloge. V tem trenutku je za novelacijo dokumentacije namenjeno 12.100,00 evrov in ne gre za nikakršno zapravljanje denarja, kot navajajo vlagatelji. Obnovljeni objekti na Pokljuki bodo povečali zmogljivosti za namestitvev enot Slovenske vojske med usposabljanjem, **povečali zmogljivosti za zimske tabore** in druge oblike preživljanja **prostega časa pripadnikov** Slovenske vojske in **njihovih družin** ter bodo na voljo tudi **mladim dijakom** in **študentom** ter **zavezniškim vojskam**.

Na koncu bi rad izpostavil tudi, da je Vlada RS potrdila **ново Resolucijo o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije**, ki kot temeljni razvojno-usmerjevalni dokument na področju nacionalne varnosti opredeljuje vire ogrožanja in tveganja nacionalne varnosti ter izhodišča politike za odzivanja nanje. Poleg tega so opredeljene osnovne sistemsko-organizacijske rešitve delovanja države pri zagotavljanju nacionalne varnosti. Resolucija je v parlamentarnem postopku in upam, da jo bo Državni zbor RS čim prej sprejel.

Spoštovani poslanke in poslanci,

ob koncu želim poudariti, da **Obveščevalno varnostna služba deluje zakonito** in mora skladno s svojimi pristojnostmi posredovati ministru informacije, ki se nanašajo na delovanje Slovenske vojske, kadar obstajajo pokazatelji, da lahko pride do varnostnih tveganj ali neželenih pojavov ali dogodkov, ki otežujejo delovanje Slovenske vojske, znižujejo njeno učinkovitost, pomenijo tveganje za nastanek škodljivih posledic za pripadnike Slovenske vojske ali sredstev, ki jih uporablja, ter kadar prihaja do kršitev ali ignorance predpisov, pravil, usmeritev in ukazov.

Minister za obrambo ima vse pristojnosti, da se nasloni na Obveščevalno varnostno službo zaradi pravočasnega ukrepanja za **zagotovitev normalnega in učinkovitega delovanja** Slovenske vojske, **odpravo neželenih ravnanj**, zaščito zakonitosti delovanja ter **odpravo varnostnih in drugih tveganj**. V konkretnem primeru, ki mi ga očitata, je šlo za pridobitev informacij v skladu s pristojnostmi in ne za predkazenski ali kakšen drug postopek, ki ga predvideva zakon. S pomočjo Obveščevalno varnostne službe sem lahko **ugotovil nesprejemljivo vedenje poveljnika sil**, ki je bilo **v nasprotju s pravili** službe v Slovenski vojski.

Pravila službe v treh členih določajo pripadnikom Slovenske vojske, da izražajo medsebojno spoštovanje in zaupanje, da varujejo človeško dostojanstvo, ter opozarjajo, da je kratenje človeškega dostojanstva in integritete nevzdržno in nedopustno. Pravila službe v Slovenski vojski govorijo, da je **neželeno vsako ravnanje, ki temelji na kateri koli osebni okoliščini, ustvarja ponižujoče ali žaljivo okolje za osebo in žali njeno dostojanstvo**. Poveljnik, ki bi moral skrbeti za uveljavljanje pravil službe, jih je sam kršil in je **prestopil mejo spodobnosti**. Nihče v Slovenski vojski nima pravice komentirati osebnih značilnosti ter zdravstvenih in drugih osebnih težav posameznika. To ne dovoljujejo pravila službe in ni v duhu vrednot Slovenske vojske, ki so lojalnost, tovarištvo in čast. Na podlagi zakonitega dela Obveščevalno varnostne službe sva lahko z načelnico Generalštaba Slovenske vojske ustrezno ukrepala. Tako sva sporočila, da kršenje temeljnih norm vojaških odnosov ne more postati novo pravilo in da se tako vedenje ne more tolerirati. Če je treba dati podrobnejša

pojasnila, predlagam, da zaradi obravnave tajnih podatkov to naredimo na zaprtem delu seje Državnega zbora.

Brigadir Škerbinc je bil razrešen dolžnosti poveljnika sil **v skladu z zakonom** in na **podlagi službenih potreb**. Za razrešitev sem se odločil na podlagi predloga načelnice Generalštaba Slovenske vojske, pri čemer je bilo moje vodilo, da zagotovim pogoje za učinkovitost delovanja vojaške organizacije, ki temelji na pravilih službe in vojaških vrednotah, ter da **preprečim neželjeno vedenje** poveljujočih v prihodnje. Toda to ni bil edini razlog. Skladno z zakonom o obrambi so poveljniki odgovorni za delo in pripravljenost podrejenih enot. Ob dogodku, kot je bilo nočno streljanje na Počku, se ni mogoče izogniti ugotovitvi, da je poveljnik sil odgovoren, da je do dogodka prišlo, saj sta bili njegova naloga in odgovornost, da zagotovi pregled nad delom podrejenih in pravočasno prepozna načrtovano streljanje, ki je bilo v nasprotju z vladnim dokumentom o vajah Slovenske vojske leta 2019 in pri čemer je bilo jasno določeno, kdo se uri in s kakšnimi minometi strelja. Poveljnik, ki **ignorira ali nima pregleda nad tem, kako se spoštujejo usmeritveni in drugi dokumenti**, v tem primeru dokument Vlade RS, **ni dober poveljnik**.

Spoštovanje zakonov in predpisov, udejanjanje pravil službe, spoštovanje in krepitev vojaških vrednot ter dosledno opravljanje prejetih nalog in usmeritev odlikuje profesionalno vojaško organizacijo. Če tega ni, se rušijo temelji njene učinkovitosti in njen značaj. Zakon omogoča, da minister in načelnik Generalštaba Slovenske vojske preprečita neželene pojave in onemogočita posameznike, ki s svojim delom ogrožajo te temelje. To jima nalaga odgovornost za stanje v Slovenski vojski.

Generalmajorka Alenka Ermenc je naredila, kar bi moral vsak poveljnik, kadar zazna anomalije v medsebojnih odnosih, površno delo ali odstopanje od pravil in vrednot Slovenske vojske. Pokazala je odločnost in pogum, ko je sprejela tveganje in je brigadirja predlagala za poveljnika sil. Tako je pokazala, da se ne ozira na govorce in namige ter vnaprej ne izključuje nobenega pripadnika Slovenske vojske. Vsakomur je pripravljena zaupati odgovorne dolžnosti. Pokazala je pogum, ko je brigadirja predlagala za razrešitev, čeprav je lahko pričakovala, kakšen bo odziv, in da bo prej ali slej normalen kadrovski postopek postal politična zgodba. Pokazala je, da je pogumna generalka in načelnica. Da se **ne namerava pogajati in sklepati kompromisov** v trenutku, ko so **ogroženi temelji vojaške organizacije** in ko so ogroženi vrednote ter pravila, ki določajo njen značaj in vlogo v družbi. Z **neprimernimi, netočnimi in nepooblaščenimi** razlagami njenega zdravstvenega stanja je bila njej in njeni družini storjena velika **osebna škoda**, hkrati pa tudi **škoda ugledu** položaja načelnika Generalštaba Slovenske vojske znotraj **vojaške organizacije, v slovenski javnosti in v mednarodnem okolju**.

Brigadir Škerbinc je **izgubil zaupanje** načelnice Generalštaba Slovenske vojske. Zato je bil razrešen. Na zakonit način. Po kadrovskem postopku, ki ga predvideva zakon. Tako deluje vojaška organizacija. Vse drugo je politična zgodba z jasnim namenom – odstaviti ministra in destabilizirati vladu. Verjamem, da ste poslanke in poslanci prepoznali prozornost te politične igre in ne boste podprli interpelacije. Da ste lahko ugotovili, da sem **deloval zakonito in v dobro Slovenske vojske**. Da ste prepoznali, da se v času delovanje te vlade **izboljšujejo razmere** za delovanje Slovenske vojske in **standard** njenih pripadnikov. Predvsem pa pričakujem zavrnitev interpelacije, ker vas skrbi za Slovensko vojsko in našo državo. S svojim glasom proti interpelaciji boste najbolj neposredno povedali, da je **nesprejemljivo**, da neka politična opcija **izrablja Slovensko vojsko** za doseganje svojih političnih ciljev. S svojim glasom boste povedali, da **nasprotujete politizaciji** Slovenske vojske. Politizaciji, ki

je v zadnjem času dosegla razsežnosti, ki jih vsekakor nismo predvidevali ob začetku gradnje samostojne slovenske države in za katero si nismo predstavljali, da jo bomo še kdaj doživeli od časa prejšnje zvezne države.

Glede očitanih dejanj pri izvrševanju politične funkcije, ki imajo za posledico izgubljeno zaupanje v funkcijo ministra in institucije na področju obrambe Republike Slovenije, želim poudariti, da gre za lepljenko različnih obtožb in namigovanj, ki nimajo nobene realne podlage, vključno z ugibanjem o zaupanju v ministra. Dobro bi bilo vedeti, kako merite to zaupanje. Lahko se strinjam z ugotovitvami o zmanjšanju zaupanja v institucijo, vendar bi lahko verjetno prej govorili o eroziji zaupanja državljanek in državljanov v Državni zbor RS, v katerem **nekateri poslanci spodbujajo politizacijo vojske ter ščitijo neželena ravnanja v vojski.**

Spoštovani, pričakujem, da boste z zavrnitvijo interpelacije zavrnili **nedopustno in nesprejemljivo** ravnanje **nekaterih** pripadnikov Slovenske vojske, ki izrabljajo politične stranke za uresničevanje svojih sebičnih interesov in jim ni mar za organizacijo, ki ji pripadajo. Glas proti interpelaciji pomeni glas **proti vmešavanju vojske v politiko**. Proti navadam, ki smo jim bili priča pred leti, ko je nek vojak v nekdanji državi v parlamentu kritiziral oblast in dajal politične napotke. V nekem drugem sistemu, ki smo ga želeli spremeniti, in v neki drugi vojski, ki je nismo hoteli nikdar več doživeti. Zavrnite interpelacijo, ker **želite dobro Slovenski vojski** in ker vam je mar **za Slovenijo**.